30

දේශ ප්‍රේමය

ඉස්ලාමය ස්වාභාවිකත්වය අගය කරන ධර්මයකි. එය යථාර්ථවාදී, ප්‍රායෝගික ජීවන ක්‍රමයකි. මෙය මිනිස් ස්වභාවය හා මිනිසාගේ ශුභ සිද්ධිය අවධානයට ලක් කරයි.

දේශ ප්‍රේමය, දේශීය හැඟීම් ආදිය ඇතිවීම සාමාන්‍ය ය. ඕනෑ ම මිනිසකු තම ජාතිය, භාෂාව, සමාජය, තමා ජීවත් වන භූමිය, ජීවත් වන රට ආදිය කෙරෙහි නැඹුරු වීම යථාර්ථවාදී වේ. පහත අල් කුර්ආන් වැකිය මේ බව මනාව ගෙන හැර දක්වයි.

"මිනිසුනි, අපි එක් පිරිමියකුගෙන් ද එක් ස්ත්‍රියකගෙන් ද නුඹලා මැවුවෙමු."

"එකිනෙකා වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම සඳහා අපි නුඹලා විවිධ ජාතීන් වශයෙන් ද, ගෝත්‍ර වශයෙන් ද පත් කළෙමු." (49 : 3)

දේශ, ජාති, භාෂා, ප්‍රදේශ සියල්ල පසු කර යන තත්ත්වයෙන් පිරිමියකුගෙන් හා කාන්තාවකගෙන් මිනිසා මවා තිබීම පිළිබඳව අල් කුර්ආනය පවසන ආකාරය දෙස අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

උපන් භූමියට ද, දේශයට ද ප්‍රේම කිරීම මිනිසා සතු ස්වාභාවික හැඟීමකි. උත්තරීතර වූ මෙම මානුෂීය ගුණය නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමා හා නබි මිතුරන්ගේ ජීවිතයෙහි ද දැකිය හැකි ය.

මක්කා වැසියන්ගේ හිරිහැර මගින් නබි තුමා පිටුවහල් කිරීමට බල කරනු ලැබූ විට, එතුමාගේ හදවතින් නිකුත් වූ වචන මගින් තමා ඇති දැඩි වූ මක්කා භූමිය කෙරෙහි එතුමා තබා තිබූ ඇල්ම මනාව පැහැදිලි වේ. මක්කා නගරය අමතා, "මක්කා මෑණියනි! ඔබ ලොව පුරා ඇති භූමීන්ගෙන් මා හට අතිශයින් ම ප්‍රිය වූ භූමියයි. අල්ලාහ් වෙත ඉතා ගෞරවනීය වූ දේශයයි. ඔබ සමාජය මා නෙරපා නොදමන්නේ නම් මම ඔබ අත හැර නොයන්නෙමි," (මුස්නද් අබූ යෑලා) යැයි කඳුළු සලමින් එතුමාණෝ වැළපුණාහ.

නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණන් හට ප්‍රථම වහී පහළ වූ අවස්ථාවේ මේ පිළිබඳ ව විමසීම සඳහා කදීජා රළියල්ලාහු අන්හා තුමිය වරකත් බින් නව්ෆල් වෙත කැඳවා ගෙන ගියා ය. එවිට එතුමා නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණන් මක්කාවෙන් නෙරපා දමනු ලබයි යැයි අනාවැකි පැවසූ විට, නබි තුමාණන් හට එය විශ්වාස කිරීමට නොහැකි විය. එතුමා දැඩි ආශ්චර්යයකින් යුතු ව, "මා ඉපදී, ඇති දැඩි වූ, එකමුතු ව ඇසුරු කළ මෙම භූමියෙන් ඔවුන් මා නෙරපා දමනු ලබත් ද?, යි විමසුවේ ය. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණන් තමා ඉපදී හැදී වැඩුණු භූමිය කෙරෙහි කෙතරම් ආලයකින් බැඳුණේ ද යන්න මෙයින් හෙළිදරව් වේ.

නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණෝ මක්කාවට හිජ්රත් කළායින් පසුව පවා, තම උපන් දේශය පිළිබඳව මෙනෙහි කර ශෝකයට පත් වූහ. එතුමාණෝ "යා අල්ලාහ් ඔබ අප හට මක්කාව ප්‍රේමයට පාත්‍ර වූ භූමියක් ලෙස පත් කරනු ලැබූවාක් සේ මදීනාව ද එලෙස ම පත් කරනු මැනව. නැතිනම් මක්කාවට වඩා ප්‍රේමයට පාත්‍ර වූ භූමියක් ලෙසට මදීනාව පත් කර දෙනු මැනව" (බුහාරි) යැයි ප්‍රාර්ථනා කළහ.

නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණන් හිජ්රත් කර නොබෝ දිනකින් පසු උසයිල් අල් ගිෆ්ෆාරි රළියල්ලාහු අන්හු තුමාණන් මදීනාවට පැමිණියේ ය. එවිට නබි තුමාණෝ එතුමා දෙස බලා "මක්කා නගරය කෙසේ පවතී ද?" යි විමසූහ. උසයිල් අල් ගිෆ්ෆාරි රළියල්ලාහු අන්හු තුමා පාරිශුද්ධ වූ මක්කාවේ සශ්‍රීකත්වය ද, වර්ෂා ජලයෙන් පිරී ඉතිරී ගිය මිටියාවත් ද, සාරවත් ව වැඩුණු මක්කාවේ තුරු ලතා ද පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමට ආරම්භ කළ විට ම, නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණෝ "ඇති. ඇති. නැවත එම මක්කාව පිළිබඳව පවසා අප හදවත් දුකෙහි ගිල්වන්නට එපා," යැයි පැවසූහ. (උස්දුල් ගාබා, අල් ඉසාබා)

දිනක් බිලාල් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා මදීනාවේ දී අසනීප වූ අවස්ථාවක මක්කාව සිහි කොට කඳුළු සැලුවේ ය. "ඉක්තීර් සහ ජලීල් යන සශ්‍රීක තෘණභූමි මා වට කරමින්, මක්කා මිටියාවතෙහි එක් රාත්‍රියක් හෝ නිදියන දිනයක් මට නොපැමිණෙන්නේ ද? එක් දිනකට හෝ "මජන්නාහ්" (මක්කාවේ එක් ස්ථානයක්) ජලය පානය කිරීමට අවස්ථාවක් මා හට නොලැබේ ද? ෂාමා, දුබයිල් යන කඳු දෙක මට දැකීමට නොලැබේ ද?" යනුවෙන් බිලාල් රළියල්ලාහු අන්හු තුමා කළ ප්‍රකාශය ස්වකීය දේශය කෙරෙහි එතුමාගේ හදෙහි වූ ඇල්ම මනාව හෙළි කරන්නක් ව පවතියි. (සහීහුල් බුහාරි)

"රටක් සාරවත් වන්නේ දේශ ප්‍රේමය හා දේශීයත්වය පිළිබඳ හැඟීම ඇති විට පමණි," යන උමර් රළියල්ලාහු අන්හු තුමාගේ ප්‍රකාශය ද අවධානයට ලක් විය යුතු ය.

දේශ ගවේෂක ඉබ්නු බතූතා තුමා සංචාරය සඳහා තම මව් බිමෙන් පිටවූ අවස්ථාව පිළිබඳ ව පවසන කල "සියලු රටවලට වඩා මා හට විශේෂ වූ ප්‍රේමයකට ලක් වූ මාගේ මව්බිමෙන් වෙන් වීම පිළිබඳ සිතා ශෝක වීම හේතුවෙන් ම මා මරණයට පත් වේ දෝ, යි සිතන්නෙමි," යැයි පවසා ඇත.

මිනිසකු තමා උපන් භූමිය ප්‍රිය කිරීමෙන් පමණක් දේශ ප්‍රේමය නතර වන්නේ නැත. එය අභිබවා ඔහු තම රටවැසියන්හට ප්‍රේමකරන්නකුව සිටිය යුතු ය. රට වැසියන්ගේ සුභ සිද්ධිය තකා ඔවුන් සමග සමගියෙන් ජීවත්වීම ද, ඔවුන් වෙනුවෙන් ඉපයීම ද සත්‍ය දේශප්‍රේමය වන්නේ ය. දේශප්‍රේමී වූ රට වැසියකු තම රටෙහි සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය, සංස්කෘතිය යනාදියෙහි වර්ධනය සඳහා මහත් වෙහෙසක් දැරීම ද, එයට දායක වීම ද, අගය කළ යුතු කරුණකි.

තම රට අනතුරකට හෝ දුර්භාවයකට හෝ සාගතයකට හෝ අසාධාරණයකට හෝ ලක් වන විට රට අතහැර නොගොස් තම ජීවිතය සුළු කොට තකා එහි රැඳී සිට රටේ විමුක්තිය වෙනුවෙන් සටන් වැදීම සැබෑ දේශප්‍රේමය වන්නේ ය.

දේශප්‍රේමය, ජාතික හැඟීම, භාෂාව ආදියට මුල් තැන දෙමින් මානුෂිකත්වයට විරුද්ධව හෝ සහෝදරත්වයට හා යුක්තිය ඉටු කිරීමට බාධා නොකළ යුතු බවට ඉස්ලාම් අවධාරණය කරයි.

විශ්වාසවන්තයිනි! සැමවිට අල්ලාහ්ට බිය වන්නෝ ද නීතියට සාක්ෂි දරන්නෝ ද වනු. සමූහයක් කෙරෙහි තොපගේ පිළිකුල ඔවුනට අසාධාරණය කිරීමට නොපෙළඹේවා! සාධාරණය ඉටු කරමු. එය බියබැති බවට ඉතා සමීප ය. අල්ලාහ්ට බියවෙමු. ඇත්තෙන් ම අල්ලාහ් තොප කරන දෙය දන්නේ ය. (සූරතුල් මායිදා : 08)

මේ සමග මිනිසාට ප්‍රේම කිරීම, රට වැසියන් සමග ආදරයෙන් සිටීම ඉබාදතයක් ලෙස ඉස්ලාම් දහම අපට කියා දෙයි.

"භූමියේ සිටින මිනිසුන්ට ප්‍රේම කළ විට, ගුවනේ සිටින අල්ලාහ් ඔබට ප්‍රේම කරයි."

"මිනිසාට දයාව නොදක්වන්නන් හට අල්ලාහ් දයාව නොදක්වන්නේ ය."

ජාති, භාෂා, වර්ණ ආදියෙන් ජනතාව වෙනස් වුව ද රටක් වශයෙන් එක් ව ජීවත් වීම නැතිව ම බැරි අංගයකි.

එබැවින් අන්‍යෝන්‍ය ආදරය, අන්‍යෝන්‍ය අවබෝධය, ඉවසීම, පොදු යහපත සුරැකීම, අන් අයට ඉඩ දීම ආදිය ආභරණයක් කොට ගෙන දේශප්‍රේමී ව දේශයේ දියුණුව සඳහා දායක වීමට අධිෂ්ඨාන කර ගනිමු. දේශය කෙරෙහි ප්‍රේම කරමු! දේශයේ වර්ධනය වෙනුවෙන් උපයමු.

අභ්‍යාස

1. නබි සල්ලල්ලාහු අලෛහි වසල්ලම් තුමාණන්ගේ දේශප්‍රේමී බව එළි දක්වන අවස්ථාවක් ලියන්න.
2. නබි තුමාගේ මිතුරන්ගේ දේශප්‍රේමී බව එළි දක්වන අවස්ථාවක් ලියන්න.
3. මිනිසකු තමන් ජීවත්වන රටට ප්‍රේම කිරීම හා යථාර්ථවාදී බව පෙන්නුම් කරන අල්කුර්ආන් වදනක් ලියන්න.
4. අප ශ්‍රී ලාංකිකයින් වශයෙන් අප රට කෙරෙහි ප්‍රේම කිරීම කළ හැකි වන්නේ කුමන ආකාරයෙන් ද යන්න සාකච්ඡා කර ලියන්න.

ඇමුණුම

පාඩමෙහි ඇති අරාබි වචන

තව්හීද් රිසාලත් මආද්			
තව්හීද් රුබූබියියත්	تَوْحِيدُ الرُّبُوبِيَّة	අත් තව්හීද්	التَّوْحِيدُ
හාත්තමුන් නබියියීන්	خَاتَمُ النَّبِيِّيْنَ	තව්හීද් උලූහියියාත්	تَوْحِيدُ الْأُلُوهِيَّة
අෂ් ෂිර්ක්	الشِّرْكُ	ලෆ්ලුල් ජලාලාහ්	لَفْظُ الْجَلاَلَة
ඊමාන්	إِيْمَانٌ	කුන්	كُنْ
අර් රිසාලත්	الرِّسَالَةُ	මුඃමින්	مُؤْمِنٌ
රබ්	الرَّبُّ	අල් මආද්	الْمَعَادُ
සුහුෆ්	الصُّحُفُ	ඉලාහ්	إِلَهٌ
අල් අස්මාඋල් හුස්නා			
අස්සිෆාත්	الصِّفَاتُ	අල් අස්මාඋල් හුස්නා	الأَسْمَاءُ الْحُسْنَى
සුබ්හානල්ලාහ්	سُبْحَانَ اللّٰهِ	අර් රහ්මාන්	الرَّحْمَانُ
අෂ් ෂිර්ක්	الشِّرْكُ	අල්හම්දුලිල්ලාහ්	الْحَمْدُ لِلّٰهِ
		දුආ	الدُّعَاءُ
අවසාන දිනය			
මහ්ෂර්	الْمَحْشَرُ	බඃස්	الْبَعْثُ
ෂෆාඅතුල් කුබ්රා	الشَّفَاعَةُ الْكُبْرَى	හිසාබ්	الْحِسَابُ
සිරාත්	الصِّرَاطُ	හව්ලුල් කව්සර්	حَوْضُ الْكَوْثَرِ
ස්වර්ගය හා නිරය			
සඊර්	السَّعِيْرُ	අන් නාර්	النَّارُ
ජහන්නම්	جَهَنَّمُ	අල් ජහීම්	الْجَحِيْمُ
සකර්	السَّقَرُ	ලළා	لَظَى
හුතමා	الْحُطَمَةُ	හාවියා	الْهَاوِيَةُ
ජන්නතුල් ෆිර්දව්ස්	جَنَّةُ الْفِرْدَوْسِ	වෛල්	وَيْلٌ
ජන්නතුන් නඊම්	جَنَّةُ النَّعِيْمِ	ජන්නතුල් අද්න්	جَنَّةُ الْعَدْنِ
දරුස් සලාම්	دَارُ السَّلاَمِ	දරුල් හුලූද්	دَارُ الْخُلُوْدِ
		දරුල් මුකාමා	دَارُ الْمُقَامَةِ

කස්රු ජම්උ			
අල් ජම්උ	الْجَمْعُ	අල් කස්රු	الْقَصْرُ
ජම්උ තඃකීර්	جَمْعُ التَّأْخِيرِ	ජම්උ තක්දීම්	جَمْعُ التَّقْدِيمِ
ජුම්ආ			
සලවාත්	الصَّلَوَاتُ	ජුම්ආ	الْجُمْعَةُ
ජනාසා			
කෆන්	الْكَفَنُ	ජනාසා	جَنَازَةٌ
සන්දූක්	صَنْدُوقٌ	නජීස්	نَجِيسٌ
සලවාත්	صَلَوَاتٌ	අල්ලාහු අක්බර්	اَللَّهُ أَكْبَرُ
දුආ	دُعَاءٌ	තක්බීර්	تَكْبِيرٌ
කබ්ර්	قَبْرٌ	සලාම්	سَلاَمٌ
සකාත්			
නිසාබ්	النِّصَابُ	සකාත්	الزَّكَاةُ
හජ්			
තල්බියා	التَّلْبِيَةُ	හජ්	حَجٌّ
ජාහිලියියා	الْجَاهِلِيَّةُ	යව්මුත් තර්වියා	يَوْمُ التَّرْوِيَةِ
කාලය රැක ගැනීම			
නිඃමත්	نِعْمَةٌ	ඉබාදාත්	الْعِبَادَاتُ
අමානත්	أَمَانَةٌ	අමල්	عَمَلٌ
		අව්රාද්	أَوْرَادٌ
මස්ජිද්			
තහියියතුල් මස්ජිද්	تَحِيَّةُ الْمَسْجِدِ	මස්ජිද්	مَسْجِدٌ
පව් සමාව			
දික්ර්	الذِّكْرُ	තිලාවතුල් කුර්ආන්	تِلاَوَةُ الْقُرْآنِ
ඉස්තිඃෆාර්	اَلْإِسْتِغْفَارُ	තව්බා	التَّوْبَةُ
අල් කුර්ආනය පහළ වීම			
ඉක්රඃ	إِقْرَأْ	හිරා	الْحِرَاءَ
වහියි	وَحْيٌ	සූරතුල් අලක්	سُورَةُ الْعَلَقِ
		කුත්තාබුල් වහී	كُتَّابُ الْوَحْيِ

අල් කුර්ආන් ගොනු කිරීම			
මුස්හෆ් උස්මානි	الْمُصْحَفُ الْعُثْمَانِي	ජාමිඋල් කුර්ආන්	جَامِعُ الْقُرْآنِ
සූරතුල් ලුහා			
සූරතුල් ෆජ්ර්	سُوْرَةُ الْفَجْر	අල් ලුහා	الضُّحَى
මුෂ්රික්	مُشْرِك	ජිබ්රීල්	جِبْرِيْل
අව්රා බින්ත් හර්බ්	عَوْرَة بِنْت حَرْب	ශෛතාන්	شَيْطَانٌ
		අබූ ලහබ්	أَبُو لَهَب
හදීස් කලාවේ ඉමාම්වරුන්			
මුස්නද්	مُسْنَدٌ	කුත්තාබුල් වහි	كُتَّابُ الْوَحْيِ
ජාමිඋ	الْجَامِعُ	මුසන්නෆ්	مُصَنَّفٌ
සහීහෛන්	صَحِيْحَيْن	අස් සිහාහුස් සිත්තා	الصِّحَاحُ السِّتَّةُ
		අස් සුනන් අර්බඅා	السُّنَنْ أَرْبَعَة
හජ්ජතුල් විද			
		හජ්ජතුල් විද	حَجَّةُ الْوِدَاع
මහබ්බතුර් රසූල්			
ෂෆාඅත්	الشَّفَاعَةُ	මහබ්බතුර් රසූල්	مَحَبَّةُ الرَّسُوْل
උම්මහාතුල් මුඃමිනීන්			
ජන්නතුල් බකීඃ	جَنَّةُ الْبَقِيْع	උම්මහාතුල් මුඃමිනීන්	أُمَّهَاتُ الْمُؤْمِنِيْن
ඉස්ලාමයේ වීරවරු			
තික්රිත්	تِكْرِيْت	සලාහුද්දීන් අයියූබි	صَلَاحُ الدِّيْنِ الأَيُّوْبِي
	مَوْصِل	ඉමාමුද්දීන් සන්කි	عِمَادُ الدِّيْنِ الزَّنْكِي
ෂහාදත්	شَهَادَةٌ	අසදුද් දීන්	أَسَدُ الدِّيْنِ
දීන්	دِيْنٌ	හිත්තීන්	حِطِّيْنٌ
අල් ෆාතිහ්	الْفَاتِح	සුල්තාන් මුහම්මද් අල් ෆාතිහ්	سُلْطَان مُحَمَّد الْفَاتِح
කොන්ස්තන්තිනෝපලය	الْقُسْطَنْطِيْنِيَّة	අල්කර්නුස් සහබි	الْقَرْنُ الذَّهَبِيُّ

හලාල් හරාම් පිළිපැදීම			
හරාම්	الْحَرَامُ	හලාල්	الْحَلاَلُ
මහ්රමි	مَحْرَمِيٌّ	අජ්නබි	أَجْنَبِيٌّ
ලිවාත්	اللِّوَاطُ	(z)සිනා	الزِّنَا
ජාතීන් අතර සහජීවනය ගොඩ නැගීම			
සහාබා	الصَّحَابَةُ	කුරෛෂ්	قُرَيْشٌ
මුෂිරිකූන්	مُشْرِكُوْن	තාබිඌන්	التَّابِعُوْن
අල් කාෆිරූන්	الْكَافِرُوْن	කාලි	الْقَاضِي
අකීද	عَقِيْدَةٌ	අල් ගාෂියා	الْغَاشِيَةُ
අන්‍ය ආගම්වලට ගරු කරමු			
අල් කිබ්ති	الْقِبْط	ආදම්, හව්වා	آدَم \ حَوَّاء